# Tirmizi

# Zühd

## (Sahih ve Hasen Olanları)

Hazırlayan; **@selefisalihinyolu**

Tirmizi'nin  Zühd Babında rivayet ettiği hadislerden sahih ve hasen olanlarını bir metinde topladım. Böylece bu pdfyi okuyan kişi bilsin ce emin olsun ki; burada naklettiğimiz bütün sözler, Peygamber aleyhisselam'ın ağzından çıkmıştır.

Metinlerde ilk önce Türkçesi, sonra hükmü, sonra da metni veriliştir. Sahih ve hasen hadisler, kabul edilen hadis türü olduğu için arasında pek fark yoktur, ancak ehlini ilgilendirir. Hadislerin hükümleri, Elbani tarafından verilmiştir.  45 sayfadan ibarettir.

1- İnsanların Aldandıkları İki Nimet Hangileridir?

2473- İbn Abbâs (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "İki nimetle pekçok insan aldanmıştır. Sağlık ve boş zaman." (Buhârî, Rıkak: 1)

Sahih

عن ابن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم نعمتان مغبون فيهما كثير من الناس الصحة والفرا

## 2- En Zengin ve En Fazla Kulluk Eden Kimdir?

Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Kim şu birkaç kelimeyi benden alarak onlarla amel eder? Veya onları amel ederek bir kimseye öğretir? Ebû Hüreyre diyor ki**: "**Ben Ey Allah'ın Rasûlü**!" dedim. Bunun üzerine elimi tuttu ve beş konu sayarak şöyle buyurdu: "**Haram şeylerin her çeşidinden sakın ki insanların ençok ibadet edeni olasın**, **Allah'ın sana ayırdığına razı ol ki insanların en zengini olasın**, **komşuna iyilik et ki gerçek mü'min olasın**. **Kendin için sevdiğini insanlar içinde sev ki gerçek mü'min olasın**. **Gülmeyi çoğaltma çünkü gülmenin çokluğu kalbi öldürür**." (Müsned: 7748)

**Hasen**

اتق المحارم تكن أعبد الناس وارض بما قسم الله لك تكن أغنى الناس وأحسن إلى جارك تكن مؤمنا وأحب للناس ما تحب لنفسك تكن مسلما ولا تكثر الضحك فإن كثرة الضحك تميت القلب

## 4 Ölümü Sık Sık Hatırlamak Gerekir

Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Tüm lezzetleri kesip koparanı çok hatırlayın yani ölümü**." (İbn Mâce, Zühd: 31)

hasen sahih

عن أبي هريرة قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم أكثروا ذكر هاذم اللذات يعني الموت

**5. Bab**

Osman, bir kabrin başında durduğu zaman sakalını ıslatıncaya kadar ağlardı kendisine şöyle denildi: "**Cennet ve Cehennem hatırlatılınca ağlamıyorsun bu kabirden mi ağlıyorsun?**" şöyle dedi: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Kabir ahiretin konaklamalarının ilkidir. Kişi ondan kurtulursa gerisi ondan kolaydır. Eğer kurtulmazsa ondan sonrası daha ağırdır.**" Osman şöyle devam etti: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Her ne korkunç bir manzara gördümse, kabir; hepsinden daha korkunçtur.**" (İbn Mâce, Zühd: 32)

Hasen

إن القبر أول منزل من منازل الآخرة فإن نجا منه فما بعده أيسر منه وإن لم ينج منه فما بعده أشد منه

**6. bab**

Ubâde b. Sâmit (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Kim Allah'a kavuşmak isterse Allah da o**

**kimseyle kavuşmak ister. Kimde Allah'a kavuşmak istemezse, Allah da o kimseye kavuşmaktan hoşlanmaz.**" (İbn Mâce, Zühd: 32) sahih

من أحب لقاء الله أحب الله لقاءه ومن كره لقاء الله كره الله لقاءه

**7. bab**

Âişe (radıyallahü anha)'dan rivâyete göre, şöyle demiştir: "**Yakın akrabalarını uyar**" ayeti nazil olunca; **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Ey Abdulmuttalib'in kızı Safiyye, Ey Muhammed'in kızı Fatıma, Ey Abdulmuttalib oğulları Allah'ın vereceği cezalara karşı sizi koruyabilecek hiçbir gücüm yok, malımdan isterseniz onu verebilirim sadece…**" (Müslim, İman: 34; Nesâî, Vesâyâ: 88)

**Sahih**

يا صفية بنت عبد المطلب يا فاطمة بنت محمد يا بني عبد المطلب إني لا أملك لكم من الله شيئا سلوني من مالي ما شئتم

**8. bab**

Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Allah'a karşı duyduğu sorumluluk bilincinden dolayı ağlayan kişi sağılan süt memeye dönmedikçe Cehenneme girmeyecektir. Allah'ın dinini yeryüzüne hâkim kılmak için çalışıp**

**çabalayan kişiye bulaşan toz ile Cehennem dumanı bir araya gelmeyecektir.**" (Nesâî, Cihâd: 9; İbn Mâce: Cihad: 64)

Sahih

لا يلج النار رجل بكى من خشية الله حتى يعود اللبن في الضرع ولا يجتمع غبار في سبيل الله ودخان جهنم

**9. bab**

Ebû Zerr (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Ben sizin görmediklerinizi görüyor işitmediklerinizi işitiyorum. Gökyüzü çatırdadı ve çatırdamakta da haklı idi çünkü gökyüzünde dört parmaklık bir yer kalmamıştı ki secde eder vaziyette melekler orayı doldurmamış olsun vallahi benim bildiklerimi bilmiş olsaydınız az güler ve çok ağlardınız, Yataklar üzerinde kadınlardan zevk almaz sokaklara dökülür ve Allah'a yalvarır yakarırdınız. Ebu zerr de dei ki ; Bu yüzden ben bile kesilip yok edilen bir ağaç olmayı istedim.**" (İbn Mâce, Zühd: 19; Buhârî, Rikak: 27)

Hasen

إني أرى ما لا ترون وأسمع ما لا تسمعون أطت السماء وحق لها أن تئط ما فيها موضع أربع أصابع إلا وملك واضع جبهته ساجدا لله والله لو تعلمون ما أعلم لضحكتم قليلا ولبكيتم كثيرا وما تلذذتم بالنساء على الفرش ولخرجتم إلى الصعدات تجأرون إلى الله

Ebû Hüreyre'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Benim bildiklerimi bilmiş olsanız şüphesiz ki az güler çok ağlardınız**." (İbn Mâce, Zühd: 19; Buhârî, Rikak: 27)

Sahih

**لو تعلمون ما أعلم لضحكتم قليلا ولبكيتم كثيرا**

**10. bab**

Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Bir kimse bir söz söyler ve söylediği sözde bir sakınca görmez fakat o sözü yüzünden Cehennem'de yetmiş yıl dibe doğru düşer gider**." (Müslim, Zühd: 7)

**Hasen sahih**

**إن الرجل ليتكلم بالكلمة لا يرى بها بأسا يهوي بها سبعين خريفا في النار**

Behz b. Hakîm'in babasından ve dedesinden rivâyetine göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu işittim: "**İnsanları güldürmek için laf edip yalan söyleyen kişiye yazıklar olsun yazıklar olsun yazıklar olsun** ." (Ebû Dâvûd: Edeb: 38; Dârimî, İstisan: 6)

**Hasen**

**ويل للذي يحدث بالحديث ليضحك به القوم فيكذب ويل له ويل له**

**11.bab**

Ali b. Hüseyin'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Kişinin lüzumsuz ve boş şeyleri terk etmesi Müslümanlığının iyiliklerindendir.**" (İbn Mâce, Fiten: 21; Muvatta, Cami: 2)

Sahih

من حسن إسلام المرء تركه ما لا يعنيه

**12.bab**

**Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in ashabından Harîs el Müzenî'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'den işittim şöyle diyordu: "**Sizden biriniz Allah'ın rızasını kazanacak bir söz söyler de bu sözün Allah'ın rızasını kazanma yolunda neler kazandıracağını bilemez fakat Allah bu sözü yüzünden kendisine kavuşuncaya kadar rızasını ona gerekli kılıverir. Yine sizden biriniz bir söz söylerde bu sözüyle Allah'ın gazabını elde etmiş olur ve bu söylediği sözle Allah'ın gazabından ne kazanacğını bilemez. Fakat Allah bu sözü yüzünden kendisine kavuşacağı güne kadar ona gazabını gerekli kılabilir.**" (İbn Mâce, Fiten: 17; Muvatta, Cami: 3)

**Sahih**

إن أحدكم ليتكلم بالكلمة من رضوان الله ما يظن أن تبلغ ما بلغت فيكتب الله له بها رضوانه إلى يوم يلقاه وإن أحدكم ليتكلم بالكلمة من سخط الله ما يظن أن تبلغ ما بلغت فيكتب الله عليه بها سخطه إلى يوم يلقاه

**13. bab**

Sehl b. Sa'd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Allah katında dünya bir sivrisineğin kanadına denk olsaydı** (yani tüm dünya ve içindekilerin değeri bu kadar olsaydı) **Kafire dünyada bir yudum su içirmezdi**." (İbn Mâce, Zühd: 3)

**Sahih**

**لو كانت الدنيا تعدل عند الله جناح بعوضة ما سقى كافرا منها شربة ماء**

Müstevrid b. Şeddâd'tan rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) ile birlikte bir ölü oğlağın başında duran toplulukla beraberdim **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) buyurdular ki: "**Şu ölü oğlağın sahipleri tarafından atıldığı zaman değerini yitirdiğinden dolayı atıldığı görüşünde misiniz?** Ashab: "**Evet ey Allah'ın Rasûlü! onu değersiz oluşundan dolayı atmışlardır**." Bunun üzerine buyurdular ki: "**Dünya Allah katında şu ölü oğlağın değersiz oluşundan daha değersizdir**." (İbn Mâce, Zühd: 3)

**Sahih**

**أترون هذه هانت على أهلها حين ألقوها قالوا من هوانها ألقوها يا رسول الله قال فالدنيا أهون على الله من هذه على أهلها**

## 14– Dünyada Lanetlenmeyen Şeyler ve Kimseler Hangileridir?

**2492–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu işittim: "**Dikkat ediniz! Dünya ve içindekiler tümüyle melundur. Yani Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmışlardır. Ancak Allah'ı anmak ve**

**Allah'ın rızasını kazanmaya götüren şeylerle; Âlim olup, ilim öğrenip ve ilim öğreten başka… her şey ve herkes.**" (İbn Mâce, Zühd: 3)

**Hasen**

ألا إن الدنيا ملعونة ملعون ما فيها إلا ذكر الله وما والاه وعالم أو متعلم

## 15- Ahiret Nimetleriyle Dünya Nimetinin Mukayesesi

**2493-** Fihr oğullarından Müstevrîd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Ahiret nimeti karşısında dünya nimeti; sizden birinizin parmağını denize batırması gibidir. O parmak denizden ne kadar su ile döner ona bir baksın.**" (İbn Mâce, Zühd: 2)

**Sahih**

ما الدنيا في الآخرة إلا مثل ما يجعل أحدكم إصبعه في اليم فلينظر بماذا يرجع

## 16- Dünya Kim İçin Cennet Kim İçin Bir Hapishanedir?

**2494-** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Dünya; mü'min için bir hapishane, kafir için ise bir Cennettir.**" (İbn Mâce, Zühd: 3; Müslim, Zühd: 1)

**Sahih**

الدنيا سجن المؤمن وجنة الكافر

## 17– Dünyadaki Dört Sınıf İnsan ve Durumları

**2495–** Ebû Kebşe el Enmârî (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, bizzat kendisi **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu işitmiştir: "**Üç özellik var ki onlar üzerine yemin ederim, size bir söz söyleyeceğim onu hafızanızda iyi tutun dedi ve şöyle buyurdu: "Sadaka vermekten bir kulun malı eksilmez. Uğradığı haksızlıklara sabreden kulun Allah şerefini artırır. Dilencilik kapısını açan bir kula Allah yoksulluk kapısını açar –veya benzeri bir ifade kullandı– Size bir söz söyleyeceğim onu hafizanızda tutun sonra şöyle buyurdu: Dünyada dört sınıf insan vardır; Allah'ın kendisine mal rızık ve ilim verdiği bir kul ki kul bu nimet içersinde yolunu Rabbi vasıtasıyla bulur, Müslümanlarla ve akrabalarıyla irtibatını kesmez o verilen nimette Allah'ın hakkı ne ise onu da bilir ve gereğini yerine getirir. Bu kul Allah katında en üstün derecededir. Yine bir kul ki Allah ona ilim vermiş mal vermemiştir. Bu kulun niyeti doğrudur ve şöyle der: Eğer malım olsaydı falanın yaptığı gibi yapardım der işte o niyetine göre karşılık görür. Önceki kimse ile sevapta eşittirler. Yine bir kul ki Allah kendisine rızık vermiş fakat ilim vermemiştir. İlim ve bilgisizlik yüzünden malını dengesiz biçimde harcar, rabbine karşı sorumluluk bilinci duymaz akrabası ve Müslümanlarla alakasını keser ve o malda Allah'ın hakkını da yerine getirmez. Bu kimse en kötü durumdadır. Yine bir kul daha vardır ki: Allah kendisine ne mal ne de ilim vermiştir. Bu kimse de şöyle der; Eğer malım olsaydı ben de falan kimse gibi o malı kötü yollarda harcardım. O da niyetine göre karşılık görür her ikisinin de günahı eşittir.**" (İbn Mâce, Zühd: 8)

**Sahih**

ثلاثة أقسم عليهن وأحدثكم حديثا فاحفظوه قال ما نقص مال عبد من صدقة ولا ظلم عبد مظلمة فصبر عليها إلا زاده الله عزا ولا فتح عبد باب مسألة إلا فتح الله عليه باب فقر أو كلمة نحوها وأحدثكم حديثا فاحفظوه قال إنما الدنيا لأربعة نفر عبد رزقه الله مالا وعلما فهو يتقي فيه ربه ويصل فيه رحمه ويعلم لله فيه حقا فهذا بأفضل المنازل وعبد رزقه الله علما ولم يرزقه مالا فهو صادق النية يقول لو أن لي مالا لعملت بعمل فلان فهو بنيته فأجرهما سواء وعبد رزقه الله مالا ولم يرزقه علما فهو يخبط في ماله بغير علم لا يتقي فيه ربه ولا يصل فيه رحمه ولا يعلم لله فيه حقا فهذا بأخبث المنازل وعبد لم يرزقه الله مالا ولا علما فهو يقول لو أن لي مالا لعملت فيه بعمل فلان فهو بنيته فوزرهما سواء

## 18- Geçim Sıkıntısı Çeken Halini Kime Bildirmeli?

**2496-** Abdullah b. Mes'ûd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Kime bir geçim darlığı gelirde o kimse bu geçim darlığını insanlara arz edip kapatmaya çalışırsa o kimsenin ihtiyacı kapatılmaz. Kime de bir geçim darlığı gelirde bu sıkıntısını Allah'a arz ederse Allah er veya geç ona yardım eder.**" (Ebû Dâvûd, Zekât: 14)

Sahih

من نزلت به فاقة فأنزلها بالناس لم تسد فاقته ومن نزلت به فاقة فأنزلها بالله فيوشك الله له برزق عاجل أو آجل

## 19- Bu Dünyada Mal Olarak Ne Yeterlidir?

**2497-** Ebû Vâil (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: "**Muaviye hasta olan Ebû Haşim b. Utbe'nin yanına ziyarete gelmişti ve şöyle**

**demişti: Ey dayım! seni ağlatan nedir? Seni rahatsız eden bir sancı mı? Yoksa dünya hırsı mı?** Ebû Haşim şu cevabı verdi: "**Hiçbiri değil fakat Rasûlüllah** (**sallallahü aleyhi ve sellem**), **bana bir şeyler buyurmuştu ki onu tutamadım; şöyle buyurmuştu: Mal varlığı olarak sana yetecek bir şey bir hizmetçi ve Allah yolunda kullanacağın bir binit, fakat ben bugün kendimi pek çok mal biriktirmiş olarak görüyorum.**" (Nesâî, Ziyne: 120; İbn Mâce, Zühd: 17)

**Sahih**

عهد إلي عهدا لم آخذ به قال إنما يكفيك من جميع المال خادم ومركب في سبيل الله وأجدني اليوم قد جمعت

## 20– Çiftlik ve Gelir Getirecek Şeyler Edinmeli Miyiz?

**2498–** Abdullah b. Mes'ûd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Çiftlik ve benzeri gibi gelir getirecek şeyler edinmeyin böylece dünyaya meyledersiniz.**" (Müsned: 3398)

**sahih**

لا تتخذوا الضيعة فترغبوا في الدنيا

## 21– En Hayırlı İnsan Kimdir?

**2499–** Abdullah b. Büsr (radıyallahü anh)'den rivâyete göre: Bir bedevî, Ey Allah'ın Rasûlü! dedi. İnsanların en hayırlısı kimdir? **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) buyurdular ki: "**Ömrü uzun olup ameli güzel olandır.**" (Müsned: 17030)

**Sahih**

**يا رسول الله من خير الناس قال من طال عمره وحسن عمله**

## 22– Hayırlı ve Şerli İnsanlar Hangileridir?

**2500–** Ebû Bekre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, bir adam Ey Allah'ın Rasûlü! dedi. İnsanların en hayırlısı kimdir? "**Buyurdular ki: Ömrü uzun olup ameli güzel olandır. Yine sordu: İnsanların en kötüsü hangisidir? Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: Ömrü uzun ve ameli kötü olan kimsedir.**" (Dârimî, Rikak: 21)

**Sahih**

## 23– Bu Ümmetin Yaş Ortalaması Kaçtır?

**2501–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Ümmetimin ortalama ömrü altmış ila yetmiş arasındadır.**" (İbn Mâce, Zühd: 7)

**Sahih**

**عمر أمتي من ستين سنة إلى سبعين سنة**

## 24– Son Zamanlarda Günler Çabucak Mı Geçecektir?

**2502–** Enes b. Mâlik (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Zaman bereketsizleşip seneler aylar kadar aylar haftalar kadar haftalar günler kadar günler saatler kadar saat de ateşte kuru otun yanması kadar kısalmadıkça kıyamet kopmayacaktır**." (Tirmizî rivâyet etmiştir.)

**Sahih**

**لا تقوم الساعة حتى يتقارب الزمان فتكون السنة كالشهر والشهر كالجمعة وتكون الجمعة كاليوم ويكون اليوم كالساعة وتكون الساعة كالضرمة بالنار**

## 25– Dünyada Nasıl Olmak Gerekir?

**2503–** İbn Ömer (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), omzumdan tutarak şöyle buyurdu: "**Dünyada bir garib gibi yabancı gibi hatta bir yolcu gibi ol! Kendini kabir halkından biri gibi kabul et**." İbn Ömer şöyle derdi: "**Sabaha çıktığında akşama çıkacağından söz etme, hastalığından önce sağlığından ölümünden önce hayatından istifade ederek hazırlık yap. Ey Abdullah yarın isminin mutlu mu? Bedbaht mı? olacağını bilemezsin**." (Buhârî, Rıkak: 37; İbn Mâce, Zühd: 14)

**Sahih**

كن في الدنيا كأنك غريب أو عابر سبيل وعد نفسك في أهل القبور فقال لي ابن عمر إذا أصبحت فلا تحدث نفسك بالمساء وإذا أمسيت فلا تحدث نفسك بالصباح وخذ من صحتك قبل سقمك ومن حياتك قبل موتك فإنك لا تدري يا عبد الله ما اسمك غدا

**2505–** Enes b. Mâlik (radıyallahü anh)'den rivâyete göre: "**Rasûlüllah** (**sallallahü aleyhi ve sellem**), **eliyle bir insanı veya kendisini göstererek, bu Ademoğludur dedi ve o kimsenin yakınına işaret ederek bu da onun ecelidir. Dedi. Sonra elini ensesine götürerek mesafenin yakınlığını kasdederek elini uzattı ve insanoğlunun arzu ve istekleri ileridedir, ileridedir, ileridedir**" buyurdular. (İbn Mâce, Zühd: 27)

**Sahih**

هذا ابن آدم وهذا أجله ووضع يده عند قفاه ثم بسطها فقال وثم أمله وثم أمله وثم أمله

**2506–** Abdullah b. Amr (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: kendimize ait kamıştan bir evi tamir ederken **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) bize uğradı ve; "**Bu nedir? Ne yapıyorsunuz**" buyurdu. Biz de: Çökmeye yüz tuttu da tamir ediyoruz dedik, "**Ölümün bundan daha çabuk geleceğini sanıyorum**" buyurdular. (Ebû Dâvûd, Edeb: 57; İbn Mâce, Zühd: 15)

**Sahih**

ما أرى الأمر إلا أعجل من ذلك

## 26– Bu Ümmetin İmtihanı Mal Mülk İle Mi Olacaktır?

**2507–** Ka'b b. Iyaz (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'den şöyle derken işitmiştir: "**Her ümmetin bir fitnesi vardır, benim ümmetimin fitnesi ise maldır.**" (İbn Mâce, Fiten: 18)

**Sahih**

**إن لكل أمة فتنة وفتنة أمتي المال**

## 27– İnsanoğlunun İki Vadi Dolusu Altını Olsa Ne Yapar?

**2508–** Enes b. Mâlik (radıyallahü anh)'den rivâyet edildiğine göre **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Ademoğlunun iki vadi dolu altını olsa üçüncü vadinin de kendisinin olmasını ister. Ne var ki insan oğlunun ağzını ancak toprak doldurur. Yine de Allah tevbe edenin tevbesini kabul eder.**" (Müslim, Zekât: 39; Dârimî, Rıkak: 62)

Sahih

**لو كان لابن آدم واديان من ذهب لأحب أن يكون له ثالث ولا يملأ فاه إلا التراب ويتوب الله على من تاب**

## 28– Yaşlanan Kimsenin Gönlü Hangi Şeylere Gençtir?

**2509–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**İhtiyarın kalbi**

**uzun ömür ve fazla mal elde etmeye karşı gençtir**.” (Müslim, Zekât: 38; İbn Mâce, Zühd: 27)

**Sahih**

قلب الشيخ شاب على حب اثنتين طول الحياة وكثرة المال

**2510–** Enes b. Mâlik (radıyallahü anh)’den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: “**Ademoğlu ihtiyarladıkça iki yönü gençleşir; uzun ömürlü olmak ve çok mal elde etmek**.” (Müslim, Zekât: 38; İbn Mâce, Zühd: 27)

**Sahih**

يهرم ابن آدم ويشب منه اثنتان الحرص على العمر والحرص على المال

## 31– Gerçekten Kişinin Malı Hangisidir?

**2513–** Mutrıf (radıyallahü anh)’ın babasından rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)’in sohbetine vardığında; **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), Tekasür sûresini yorumlar durumda şöyle diyordu: “**Mal biriktirip çoğaltma işi sizi oyalıyor**, **ademoğlu malım malım der oysa senin malından senin olan**, **sadaka vererek ahirete gönderdiğin**, **yiyip tükettiğin ve giyip eskittiğin şeydir**.” (Müslim, Zühd: 1)

**Sahih**

ابن آدم مالي مالي وهل لك من مالك إلا ما تصدقت فأمضيت أو أكلت فأفنيت أو لبست فأبليت

## 32– Veren El Alan Elden Daima Üstündür

**2514–** Ebû Umâme (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), şöyle buyurmuştur: "**Ey Ademoğlu sen ihtiyaçtan fazlasını infak edip dağıtırsan senin için bu hayırlıdır. Eğer biriktirir ve elinde tutarsan senin için bu zararlıdır. Geçinecek kadarını biriktirmenden dolayı kınanmazsın sen harcamaya önce geçimini üzerine aldığın kimselerden başla veren el alan elden daima üstündür...**" (Müslim, Zekât: 32)

**SAHİH**

**يا ابن آدم إنك إن تبذل الفضل خير لك وإن تمسكه شر لك ولا تلام على كفاف وابدأ بمن تعول واليد العليا خير من اليد السفلى**

## 33– Tevekkül Nasıl Olmalıdır?

**2515–** Ömer b. Hattâb (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle demiştir: "**Siz, Allah'a gerçek biçimde tevekkül edip güvenip dayansaydınız kuşların rızıklandıkları gibi siz de rızıklandırılırdınız. Çünkü o kuşlar sabahleyin aç olarak çıkarlar akşam kursakları dolu olarak dönerler.**" (İbn Mâce, Zühd: 14)

SAHİH

**لو أنكم كنتم توكلون على الله حق توكله لرزقتم كما يرزق الطير تغدو خماصا وتروح بطانا**

**2516–** Enes b. Mâlik (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), zamanında iki kardeş vardı.

Bunlardan biri **Peygamber** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in yanına gelir bir şeyler öğrenmeye çalışır diğeri de sanatkar olup geçimlerini temin etmek için çalışırdı. Çalışan kardeş **Peygamber** (sallallahü aleyhi ve sellem)'e diğer kardeşini, çalışmayıp bedavadan yediğini şikayet etti de bunun üzerine **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Belki de sen o kardeşinin yüzünden rızıklandırılıyorsun**." (İbn Mâce, Zühd: 14)

SAHİH

**كان أخوان على عهد النبي صلى الله عليه وسلم فكان أحدهما يأتي النبي صلى الله عليه وسلم والآخر يحترف فشكا المحترف أخاه إلى النبي صلى الله عليه وسلم فقال لعلك ترزق به**

## 34– Tüm Dünya Nimetleri Kimde Toplanmıştır?

**2517– Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in sahabîlerinden olan Ubeydullah b. Mıhsan el Hatmî (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Sizden her kim rûhen ve bedenen sağlıklı olup günlük yiyeceği de yanında olursa tüm dünya nimetleri ona toplanmış gibidir**." (İbn Mâce, Zühd; 9)

**HASEN**

**من أصبح منكم آمنا في سربه معافى في جسده عنده قوت يومه فكأنما حيزت له الدنيا**

## 35– Allah'ın En Çok Sevdiği Dostları Hangileridir?

**2521–** Abdullah b. Amr (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Allah'ın emirlerine boyun eğip tüm iradesiyle Allah'a teslim olarak Müslüman olan kimse gerçekten kurtulmuştur. Ne mutlu rızkı kendisine yetecek kadar olan kanaat eden kimseye.**" (Müslim, Zekât: 43)

**SAHİH**

**قد أفلح من أسلم وكان رزقه كفافا وقنعه الله**

**2522–** Fedâle b. Ubeyd (radıyallahü anh), **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu işitmiştir: "**İslam'a hidayet edilip geçimi kendine yeterli ve kanaat eden kimseye ne mutlu.**" (Müsned: 22818)

**طوبى لمن هدي إلى الإسلام وكان عيشه كفافا وقنع**

## 37– Fakirler Cennete Zenginlerden Önce Mi Girecekler?

**2525–** Ebû Saîd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Muhâcirlerin fakirleri Cennete zenginlerden beşyüz yıl önce gireceklerdir.**" (İbn Mâce, Zühd: 6)

**SAHİH**

**فقراء المهاجرين يدخلون الجنة قبل أغنيائهم بخمس مائة سنة**

**2527–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyet edildiğine göre **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Fakirler**

**Cennete zenginlerden beşyüz yıl yani yarım gün önce gireceklerdir.**" (İbn Mâce, Zühd: 6)

**HASEN SAHİH**

يدخل الفقراء الجنة قبل الأغنياء بخمس مائة عام نصف يوم

**2526–** Enes (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Allah'ın beni yoksul olarak yaşat ve yoksul olarak canımı al ve kıyamet gününde de yoksullar arasında haşret**.

**SAHİH**

اللهم أحيني مسكينا وأمتني مسكينا واحشرني في زمرة المساكين يوم القيامة

## 38– Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem) ve Ailesinin Geçimi Nasıldı?

**2531–** Âişe (radıyallahü anha)'dan rivâyete göre, şöyle demiştir: "**Rasûlüllah** (**sallallahü aleyhi ve sellem**), **vefat edinceye kadar iki gün arka arkaya arpa ekmeğinden doymamıştır**." (İbn Mâce, Etıme: 49)

**SAHİH**

ما شبع رسول الله صلى الله عليه وسلم من خبز شعير يومين متتابعين حتى قبض

**2532–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: "**Rasûlüllah** (**sallallahü aleyhi ve sellem**), **dünyadan ayrılıncaya kadar ne kendisi nede aile halkı üç gün peşpeşe buğday ekmeğinden doymadılar**." (İbn Mâce, Etıme: 48)

**SAHİH**

ما شبع رسول الله صلى الله عليه وسلم وأهله ثلاثا تباعا من خبز البر حتى فارق الدنيا

**2534–** İbn Abbâs (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: "**Rasûlüllah** (**sallallahü aleyhi ve sellem**) **peşpeşe birkaç geceyi aç olarak geçirir ailesi de akşam yemeği bile bulamadıkları olurdu. Ekmekleri ise çoğunlukla arpa ekmeği idi**." (İbn Mâce, Etıme: 48)

**HASEN**

كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يبيت الليالي المتتابعة طاويا وأهله لا يجدون عشاء وكان أكثر خبزهم خبز الشعير

**2535–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle dua ederdi: "**Allah'ım Muhammed ailesinin rızkını yetecek kadar kıl**." (Müslim, Zühd: 1)

**SAHİH**

اللهم اجعل رزق آل محمد قوتا

**2536–** Enes (radıyallahü anh)'den rivâyete göre: "**Rasûlüllah** (**sallallahü aleyhi ve sellem**), **yarın için bir şey saklamazdı**." (Tirmizî rivâyet etmiştir.)

**SAHİH**

**كان النبي صلى الله عليه وسلم لا يدخر شيئا لغد**

**2537–** Enes (radıyallahü anh)'den rivâyete şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) ömrünün sonuna kadar yüksek masa ve benzeri şeyler üzerinde yemek yememiştir. Elenmiş saf undan da ekmek yememiştir. (İbn Mâce, Etıme: 44)

**SAHİH**

**ما أكل رسول الله صلى الله عليه وسلم على خوان ولا أكل خبزا مرققا حتى مات**

**2538–** Sehl b. Sa'd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, kendisine şöyle soruldu: "**Rasûlüllah** (**sallallahü aleyhi ve sellem**), **elenmiş has undan yapılmış ekmek yedi mi?**" Sehl dedi ki: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), Allah'a kavuşuncaya kadar has undan yapılmış ekmeği görmedi. Yine Sehl'e şöyle denildi: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) zamanında un elemek için elek var mıydı? Buna cevaben eleğimiz yoktu diye cevap verdi. O halde arpayı nasıl yapıyordunuz? Diye soruldu; Dedi ki: Üfürürdük kepeğinden uçan uçardı sonra onu ıslatır hamur yapardık. (İbn Mâce, Etıme: 44)

**SAHİH**

ما رأى رسول الله صلى الله عليه وسلم النقي حتى لقي الله فقيل له هل كانت لكم مناخل على عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم قال ما كانت لنا مناخل قيل فكيف كنتم تصنعون بالشعير قال كنا ننفخه فيطير منه ما طار ثم نثريه فنعجنه

## 39– Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem)'in Yaşantısı Nasıldı?

**2539–** Kays b. Ebû Hâzim (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: Sa'd b. ebî Vakkâs'tan işittim şöyle diyordu: Allah yolunda kan akıtan ilk kişi benim, Allah yolunda ilk ok atan da benim. Bir seferinde Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem)'in ashabından bir gurupla savaşıyordum ki o savaşta ağaç yaprakları ve asma çubuğu yiyorduk. Bundan dolayı da her birimizin dışkısı koyun ve deve dışkısı gibi oluyordu. Şimdi ise Esedoğulları; din konusunda beni beğenmemeye başladılar. Eğer bunların dediği gibi ise zarardayım ve tüm amellerim boşa gitti demektir. (Müslim, Zühd: 1)

**SAHİH**

إني لأول رجل أهراق دما في سبيل الله وإني لأول رجل رمى بسهم في سبيل الله ولقد رأيتني أغزو في العصابة من أصحاب محمد صلى الله عليه وسلم ما نأكل إلا ورق الشجر والحبلة حتى إن أحدنا ليضع كما تضع الشاة أو البعير وأصبحت بنو أسد يعزروني في الدين لقد خبت إذا وضل عملي

**2541–** Muhammed b. Sirîn (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: "**Ebû Hüreyre'nin yanındaydık üzerinde iki keten elbise vardı; birine burnunu sildi ve şöyle dedi: Vay vay Ebû Hüreyre keten elbiseye burnunu siliyor. Oysa bir zamanlar Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem)'in minberiyle Âişe'nin odası arasında açlıktan sendeleyip bayıldığımı görmüştüm. Bu arada gelip giden bende delilik var**

**zannederek ayağını boynuma basardı. Halbuki ben deli değildim. Sadece aç idim.**" (Buhârî, İtisam: 9)

**SAHİH**

كنا عند أبي هريرة وعليه ثوبان ممشقان من كتان فتمخط في أحدهما ثم قال بخ بخ يتمخط أبو هريرة في الكتان لقد رأيتني وإني لأخر فيما بين منبر رسول الله صلى الله عليه وسلم وحجرة عائشة من الجوع مغشيا علي فيجيء الجائي فيضع رجله على عنقي يرى أن بي الجنون وما بي جنون وما هو إلا الجوع

**2542-** Fedâle b. Ubeyd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), cemaatle namaz kılarken bazı kişiler açlıktan dolayı bayılıp düşerlerdi bunlar Ashab-ı Suffe denilen mescidi, bir bölümünde günlerini geçiren kimselerdi. Bedeviler bunları görünce bunlar delidirler demişlerdi. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), namazını kılıp bitirince onların yanına vardı ve şöyle buyurdu: "**Allah katında nelere sahip olduğunuzu bir bilmiş olsaydınız ihtiyaç ve sıkıntınızın daha da artmasını isterdiniz.**" Fedâle diyor ki: Ben o gün **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) ile beraberdim. (Müsned: 22813)

**SAHİH**

كان إذا صلى بالناس يخر رجال من قامتهم في الصلاة من الخصاصة وهم أصحاب الصفة حتى يقول الأعراب هؤلاء مجانين أو مجانون فإذا صلى رسول الله صلى الله عليه وسلم انصرف إليهم فقال لو تعلمون ما لكم عند الله لأحببتم أن تزدادوا فاقة وحاجة قال فضالة وأنا يومئذ مع رسول الله صلى الله عليه وسلم

**2543–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), her zaman çıkmadığı ve kimseyle buluşamayacağı bir saatte evinden dışarı çıkmıştı. Derken Ebû Bekir yanına çıkageldi. Hangi şeyden dolayı bu saatte buradasın Ey Ebû Bekir! Dedi. Ebû Bekir de: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) ile buluşup yüzünü görür ve selam veririm ümidiyle çıktım dedi. Az sonra Ömer geldi. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), ona hangi şey seni bu saatte çıkardı dedi. Ömer: Açlık Ey Allah'ın Rasûlü! dedi. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'de Açlık bende de var dedi. Sonra üçü birden Ebû'l Heysem et Teyyihan el Ensarî'nin evine doğru yürüdüler. Ebû'l Heysem, hurması ve koyunları bol olan bir kişi idi, hizmetçisi yoktu. Evde kendisini bulamadılar ve evin hanımına eşin nerede? Dediler. Hanım: Bize, tatlı içme suyu getirmeye gitmişti dedi. Biraz sonra Ebû'l Heysem dopdolu bir su kırbasıyla çıkageldi. Kırbasını yere koyduktan sonra gelip **Peygamber**imize sarılıp anne ve babasının **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'e feda olduğunu söyledi. Sonra onları bahçesine götürdü ve bir sergi serdi ve hurma ağacından olgunu ve olgun olmayanı bir arada bulunan bir hurma dalı salkımı getirdi ve ortaya koydu. Bunun üzerine **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem): Bize olgunlarından seçip getirmedin mi? buyurdu. Ebû'l Heysem: Ey Allah'ın Rasûlü! kendiniz seçesiniz diye veya yaş ve kuru hangisinden isterseniz seçip yemeniz için bu şekilde getirdim dedi. Böylece o hurmalardan yediler, tatlı sudan içtiler. Bunun üzerine **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), şöyle buyurdu: "**Canımı kudret elinde tutan Allah'a yemin olsun ki bu nimetlerden kıyamet günü sorguya çekileceksiniz. Serinlik ve gölge, güzel hurma ve su…**" Ebû'l Heysem yemek hazırlatmak için giderken **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: Sakın ha! Sütlü bir hayvan kesmeyin! Ebû'l Heysem dişi veya erkek bir oğlak kesti hazırlayıp getirdi ve hep birlikte yediler, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem),

hizmetçin var mı? dedi. Ebû'l Heysem hayır dedi. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) savaş esirleri gelince bize gel buyurdu. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'e iki savaş esiri getirilmişti. Bir üçüncüsü yoktu. Ebû'l Heysem müracaat etti, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'de ikisinden birini seç buyurdu. Ebû'l Heysem: Ey Allah'ın Rasûlü benim yerime siz seçiniz dedi. Bunun üzerine **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem): İstişare edilen kimse güvenilen kimsedir, dedi. Şunu al çünkü onu namaz kılarken gördüm dedi.

ve ona iyi davran buyurdu. Ebû'l Heysem hanımına gitti ve durumunu ona anlattı bunun üzerine hanımı **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in "**Ona iyi davran**" sözünü yerine getirebilmek için onu hürriyetine kavuşturmalısın, dedi. Ebû'l Heysem de o hürdür dedi. Daha sonra **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: Allah'ın gönderdiği her **Peygamber** ve devlet idarecisinin iki tür halkı vardır; Biri ona daima iyiliği emredip kötülükten sakındırır bir diğeri de ona devamlı güçlük çıkarıp yük olur kim kötü arkadaş ve personelden korunmuş olursa gerçekten her tür kötülükten korunmuş olur. (Müslim, Eşribe: 99)

**SAHİH**

**خرج النبي صلى الله عليه وسلم في ساعة لا يخرج فيها ولا يلقاه فيها أحد فأتاه أبو بكر فقال ما جاء بك يا أبا بكر فقال خرجت ألقى رسول الله صلى الله عليه وسلم وأنظر في وجهه والتسليم عليه فلم يلبث أن جاء عمر فقال ما جاء بك يا عمر قال الجوع يا رسول الله قال فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم وأنا قد وجدت بعض ذلك فانطلقوا إلى منزل أبي الهيثم بن التيهان الأنصاري وكان رجلا كثير النخل والشاء ولم يكن له خدم فلم يجدوه فقالوا لامرأته أين صاحبك فقالت انطلق يستعذب لنا الماء فلم يلبثوا أن جاء أبو الهيثم بقربة يزعبها فوضعها ثم جاء يلتزم النبي صلى الله عليه وسلم ويفديه بأبيه وأمه ثم انطلق بهم إلى حديقته فبسط لهم بساطا ثم انطلق إلى نخلة فجاء بقنو فوضعه فقال النبي صلى الله عليه وسلم أفلا تنقيت لنا من رطبه فقال يا رسول الله إني أردت أن تختاروا أو قال تخيروا من رطبه وبسره**

فأكلوا وشربوا من ذلك الماء فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم هذا والذي نفسي بيده من النعيم الذي تسألون عنه يوم القيامة ظل بارد ورطب طيب وماء بارد فانطلق أبو الهيثم ليصنع لهم طعاما فقال النبي صلى الله عليه وسلم لا تذبحن ذات در قال فذبح لهم عناقا أو جديا فأتاهم بها فأكلوا فقال النبي صلى الله عليه وسلم هل لك خادم قال لا قال فإذا أتانا سبي فأتنا فأتي النبي صلى الله عليه وسلم برأسين ليس معهما ثالث فأتاه أبو الهيثم فقال النبي صلى الله عليه وسلم اختر منهما فقال يا نبي الله اختر لي فقال النبي صلى الله عليه وسلم إن المستشار مؤتمن خذ هذا فإني رأيته يصلي واستوص به معروفا فانطلق أبو الهيثم إلى امرأته فأخبرها بقول رسول الله صلى الله عليه وسلم فقالت امرأته ما أنت ببالغ ما قال فيه النبي صلى الله عليه وسلم إلا أن تعتقه قال فهو عتيق فقال النبي صلى الله عليه وسلم إن الله لم يبعث نبيا ولا خليفة إلا وله بطانتان بطانة تأمره بالمعروف وتنهاه عن المنكر وبطانة لا تألوه خبالا ومن يوق بطانة السوء فقد وقي

**2546–** Numân b. Beşîr (radıyallahü anh)'den işittim şöyle diyordu: "**Dilediğiniz kadar yiyecek ve içecek içerisinde değil misiniz? Halbuki ben, Peygamberinizi karnını doyuracak kadar kötü hurma bile bulamadığını görmüşümdür**." (Müslim, Zühd: 1)

**SAHİH**

ألستم في طعام وشراب ما شئتم لقد رأيت نبيكم صلى الله عليه وسلم وما يجد من الدقل ما يملأ به بطنه

## 40– Gerçek Zenginlik Gönül Zenginliğidir

**2547–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Gerçek zenginlik mal çokluğunda değil, gerçek zenginlik gönül zenginliğidir**." (İbn Mâce, Zühd: 9)

**SAHİH**

ليس الغنى عن كثرة العرض ولكن الغنى غنى النفس

## 41– Mal Elde Etmede Gerçek Yol Hangisidir?

**2548–** Hamza b. Abdulmuttalib'in karısı Kays'ın kızı Havle (radıyallahü anha)'dan rivâyet edildiğine göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu işittim: Bu dünya malı çekici ve tatlıdır kim gereği şekilde onu elde etmeye çalışırsa kendisi için bereketli ve hayırlı olur. Kim de Allah ve **Peygamber**'in dağıtacağı ganimet malından değişik yollara başvurarak almaya kalkarsa kıyamette kendisi için sadece ateş vardır. (Buhârî, Rıkak: 10; Dârimî, Rıkak: 37)

**SAHİH**

إن هذا المال خضرة حلوة من أصابه بحقه بورك له فيه ورب متخوض فيما شاءت به نفسه من مال الله ورسوله ليس له يوم القيامة إلا النار

## 43– İki Kurt Mu Bir Sürüye Daha Zararlı? Yoksa Mal Hırsı Mı Dine Daha Zararlı?

**2550–** Ka'b b. Mâlik el Ensarî (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Bir koyun sürüsü üzerine salıverilen iki aç kurdun o sürüye zararı, kişinin mal ve makam hırsının dinine verdiği zarardan daha fazla değildir**." (Dârimî, Rıkak: 21)

**SAHİH**

ما ذئبان جائعان أرسلا في غنم بأفسد لها من حرص المرء على المال والشرف لدينه

## 44– İnsanların Dünya Hayatındaki Durumları Neye Benzer?

**2551–** Abdullah b. Mes'ûd (radıyallahü anh)'den rivâyet edilmiştir. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), bir hasır üzerinde uyumuştu kalktığında hasırın izi yan tarafına çıkmıştı. Bunun üzerine Ey Allah'ın Rasûlü! dedik, senin için bir yatak temin etsek. Bunun üzerine buyurdular ki: **Benim dünya rahatlığı ile işim yok. Dünyada ben bir ağacın altında gölgelenip sonra oradan ayrılıp giden bir yolcu gibiyim.**" (İbn Mâce, Zühd: 3)

SAHİH

ما لي وما للدنيا ما أنا في الدنيا إلا كراكب استظل تحت شجرة ثم راح وتركها

## 45– Kişi Arkadaşının Dini Üzeredir

**2552–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Kişi dostunun dini üzeredir. Bu yüzden kişi kimi dost edineceğine iyi baksın.**" (Ebû Dâvûd, Edeb: 16)

**HASEN**

الرجل على دين خليله فلينظر أحدكم من يخالل

## 46– Cenazeyi Takip Eden ve Geri Dönenler Hangileridir?

**2553–** Enes b. Mâlik (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Cenazeyi üç şey takip eder sonra ikisi geri döner biri cenaze ile kalır. Ailesi, malı ve ameli cenazeyle birlikte gider sonra malı ve ailesi geri döner ameli ise cenazeyle birlikte kalır.**" (Müslim, Zühd: 1; Buhârî, Rıkak: 30)

SAHİH

**يتبع الميت ثلاث فيرجع اثنان ويبقى واحد يتبعه أهله وماله وعمله فيرجع أهله وماله ويبقى عمله**

## 47– Yeme İçmede Gerçek Ölçü Nedir?

**2554–** Mıkdam b. Ma'dikerîb (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu işittim: "**Ademoğlu midesinden daha kötü bir kap doldurmamıştır. Adem oğluna kendisini ayakta tutacak kadar yemesi içmesi yeterlidir. Şayet bu miktardan fazla yiyecek ise midesini üç kısma ayırsın; bir kısmı yemek bir kısmı meşrubat bir kısmı da nefes için ayrılmalıdır.**" (İbn Mâce, Etıme: 50)

## 48– Gösteriş İçin ve Desinler Diye İş Yapmamak

**2556–** Ebû Saîd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Kim gösteriş için iş yaparsa Allah o**

**kimsenin gösteriş için yaptığı ibadeti insanlara işittir. Kim de başkaları işitsin diye ibadet ve kulluk yaparsa Allah o kimsenin bu işini insanlara işitsin diye Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle devam etti. İnsanlara merhamet etmeyene Allah ta merhamet etmez.**" (İbn Mâce, Zühd: 21)

**SAHİH**

**ما ملأ آدمي وعاء شرا من بطن بحسب ابن آدم أكلات يقمن صلبه فإن كان لا محالة فثلث لطعامه وثلث لشرابه وثلث لنفسه**

## 48– Gösteriş İçin ve Desinler Diye İş Yapmamak

**2556–** Ebû Saîd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Kim gösteriş için iş yaparsa Allah o kimsenin gösteriş için yaptığı ibadeti insanlara işittir. Kim de başkaları işitsin diye ibadet ve kulluk yaparsa Allah o kimsenin bu işini insanlara işitsin diye Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle devam etti. İnsanlara merhamet etmeyene Allah ta merhamet etmez.**" (İbn Mâce, Zühd: 21)

**SAHİH**

**من يرائي يرائي الله به ومن يسمع يسمع الله به قال وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم من لا يرحم الناس لا يرحمه الله**

**2557–** Şüfey el Asbahî (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: Şüfey Medîne'ye girdiği zaman insanların etrafında toplandığı bir adamla karşılaştı bu adam kimdir? Diye sordu. Bu Ebû Hüreyre'dir dediler. O insanlarla konuşmasını sürdürürken kendisine yaklaşıp yanına oturdum. Konuşmasını bitirip yalnız kaldığında kendisine şöyle dedim: Sana şu ve şunun hakkı için

soruyorum **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'den işittiğin, anladığın ve bildiğin ve işittiğin bir hadisi bana anlatır mısın? Ebû Hüreyre istediğini yapacağım dedi. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in bana söylediği anladığım ve öğrendiğim bir hadisi sana anlatacağım. Bunun üzerine Ebû Hüreyre; derin bir şekilde içini çekti biraz bekledi sonra kendine geldi ve şöyle dedi: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in bu evde benden ve kendisinden başka kimse yokken bana söylediği bir hadisi sana anlatacağım dedi. Bunun ardından içini tekrar çekti, sonra kendine geldi yüzünü sildi ve yapacağım dedi. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in bu evde benden ve kendisinden başka kimse yokken bana aktardığı bir hadisi size söyleyeceğim dedi. Sonra Ebû Hüreyre tekrar içini çekti sonra yüzü koyun yere düştü onu uzun bir süre kendime dayadım sonra ayıldı ve şöyle dedi: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), bana anlattı ki; "**Kıyamet günü Allah Kulları arasında hüküm vermek için onların yanına inecektir. Bütün toplumlar o gün dizüstü çökmüş durumdadırlar. Allah'ın çağıracağı ilk kimseler Kur'ân–ı bilen ve ezberleyen kişi, Allah yolunda öldürülen kişi ve mal varlığı çok olan kişiler olacaktır.**

**Allah Kur'ân–ı bilene diyecek ki: Rasûlüme indirdiğim kitabısana öğretmedim mi? O kişi de evet ya Rabbi diyecek Allah: Öğrendiğin Kur'ânla nasıl yaşadın neler yaptın? Diyecek. Adam: Gece ve gündüz Kur'ân–ı elimden bırakmadım diye cevap verecek. Bunun üzerine Allah yalan söylüyorsun buyuracak Melekler de yalan söylüyorsun diyecekler. Allah'ta şöyle buyuracak: Sen Kur'ân falan okumadın. Bilakis falan kişi Kur'ân okur, Kur'ân bilir desinler diye okudun ve böyle de denildi.**

**Sonra mal mülk sahibi kimse getirilecek ve Allah ona senin rızkını genişletip hiçbir kimseye muhtaç etmeden yaşatmadım mı? Zengin kimse:**

**Evet ya Rabbî diyecek Allah: Sana verdiğim mal mülk ile neler yaptın? Diyecek. Zengin kişi: Yakınlarımı yoklar yoksullara yardım ederek infak ederdim diyecek. Allah'ta yalan söyledin, Melekler de yalan söyledin diyecekler. Allah şöyle buyuracak: Sen söylediğin gibi yapmadın fakat falan kimse cömerttir desinler diye tüm bu dediklerini yaptım neticede oda denildi. Sonra Allah yolunda öldürülen kişi getirilecek Allah ona diyecek ki: Ne uğrunda öldürüldün? O kişi uğrunda cihâd edilmesini emrettin bende cihâd edip şehîd oldum diyecek Allah yalan söylüyorsun meleklerde yalan söylüyorsun diyecekler bunun üzerine Allah: Hayır sen falan kimse ne cesurdur denilmesini istemiştim bu da sana denildi diyecek**. Sonra **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), dizime vurdu ve şöyle dedi: **Ey Ebû Hüreyre bu üç kişi kendi konularında Allah'ın yarattığı ilk kimselerdir. Kıyamet günü Cehennem ateşi bunlarla tutuşturulacakdır**.

**SAHİH**

لأحدثنك حديثا حدثنيه رسول الله صلى الله عليه وسلم في هذا البيت ما معنا أحد غيري وغيره ثم نشغ أبو هريرة نشغة أخرى ثم أفاق فمسح وجهه فقال لأحدثنك حديثا حدثنيه رسول الله صلى الله عليه وسلم وأنا وهو في هذا البيت ما معنا أحد غيري وغيره ثم نشغ أبو هريرة نشغة أخرى ثم أفاق ومسح وجهه فقال أفعل لأحدثنك حديثا حدثنيه رسول الله صلى الله عليه وسلم وأنا معه في هذا البيت ما معه أحد غيري وغيره ثم نشغ أبو هريرة نشغة شديدة ثم مال خارا على وجهه فأسندته علي طويلا ثم أفاق فقال حدثني رسول الله صلى الله ع ليه وسلم أن الله تبارك وتعالى إذا كان يوم القيامة ينزل إلى العباد ليقضي بينهم وكل أمة جاثية فأول من يدعو به رجل جمع القرآن ورجل يقتتل في سبيل الله ورجل كثير المال فيقول الله للقارئ ألم أعلمك ما أنزلت على رسولي قال بلى يا رب قال فماذا عملت فيما علمت قال كنت أقوم به آناء الليل وآناء النهار فيقول الله له كذبت وتقول له الملائكة كذبت ويقول الله بل أردت أن يقال إن فلانا قارئ فقد قيل ذاك ويؤتى بصاحب المال فيقول الله له ألم أوسع عليك حتى لم أدعك تحتاج إلى أحد قال بلى يا رب قال فماذا

عملت فيما آتيتك قال كنت أصل الرحم وأتصدق فيقول الله له كذبت وتقول له الملائكة كذبت ويقول الله تعالى بل أردت أن يقال فلان جواد فقد قيل ذاك ويؤتى بالذي قتل في سبيل الله فيقول الله له في ماذا قتلت فيقول أمرت بالجهاد في سبيلك فقاتلت حتى قتلت فيقول الله تعالى له كذبت وتقول له الملائكة كذبت ويقول الله بل أردت أن يقال فلان جريء فقد قيل ذاك ثم ضرب رسول الله صلى الله عليه وسلم على ركبتي فقال يا أبا هريرة أولئك الثلاثة أول خلق الله تسعر بهم النار يوم القيامة

## 50– Kişi Sevdiğiyle Beraberdir

**2560–** Enes b. Mâlik (radıyallahü anh)'den rivâyet edilmiştir. Bir adam **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'e gelerek: Ey Allah'ın Rasûlü kıyamet ne zaman kopacaktır? Diye sordu. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem), namaza kalktı ve namazını bitirince; "**Kıyametin kopmasını soran kimse nerededir?** Buyurdu. Adam: Benim Ey Allah'ın Rasûlü dedi. Bunun üzerine **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem): "**Kıyamet için ne hazırladın?**" buyurdu. Adam: "**Kıyamet için fazla namaz ve oruç hazırlayamadım fakat ben Allah'ı ve Rasûlünü seviyorum**" dedi. Bunun üzerine **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Kişi sevdiğiyle beraberdir**, **sende sevdiğinle beraber olacaksın buyurdu**. **Müslümanların Müslüman olmaları dışında bu söze sevindikleri kadar başka bir şeye sevindiklerini görmedim**." (Ebû Dâvûd, Edeb: 113; Müslim, Birr: 50)

SAHİH

ما أعددت لها قال يا رسول الله ما أعددت لها كبير صلاة ولا صوم إلا أني أحب الله ورسوله فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم المرء مع من أحب وأنت مع من أحببت فما رأيت فرح المسلمون بعد الإسلام فرحهم بهذا

## 51– Allah'a Karşı Her Konuda Hüsnü Zanda Bulunmak

**2564–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Allah şöyle buyuruyor: Ben kulumun bana ait tahmininin yanındayım bana dua ettiğinde onunla beraberim.**" (İbn Mâce, Edeb: 53)

**SAHİH**

أنا عند ظن عبدي بي وأنا معه إذا دعاني

## 52– İyilik ve Günahın Tarifleri Nasıldır?

**2565–** Nevvâs b. Sem'an'dan rivâyet edilmiştir: "**Bir adam Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem)'e sevap ve günah nedir?**" diye sordu. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'de şöyle buyurdu: "**Birr, iyilik (sevap), iyi Müslüman olmak demek güzel ahlaklı olmak demektir. Günah ise içini tırmalayan ve insanların bilmelerini istemediğin şeydir.**" (Dârimî, Rıkak: 73; Müslim, Birr: 5)

**SAHİH**

البر حسن الخلق والإثم ما حاك في نفسك وكرهت أن يطلع عليه الناس

## 53– Allah İçin Birbirlerini Sevenlerin Durumları

**2567–** Muâz b. Cebel (radıyallahü anh)'den **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'den şöyle işitmiştir: Allah buyurdu ki: "**Benim büyüklüğüm için birbirini sevenlere nurdan minberler vardır**. **Peygamberler ve şehîdler onlara imreneceklerdir**." (Müsned: 2121)

**SAHİH**

قال الله عز وجل المتحابون في جلالي لهم منابر من نور يغبطهم النبيون والشهداء

**2568–** Ebû Hüreyre ve Ebû Saîd (radıyallahü anhüma)'dan rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Allah kendi gölgesinden başka gölge bulunmadığı bir günde yedi kişiyi kendi gölgesinde gölgelendirecektir; Adaletli devlet başkanı**, **Allah'a ibadetle yetişip büyüyen genç**, **Mescidden çıktığında tekrar döneceği saate kadar kalbi mescide bağlı olan kişi**(**Gönlü mescidlere asılı kişi**), **Allah için birbirini seven bu sevgiyle bir araya gelip bu sevgiyle ayrılan iki kişi**, **kendi başına olduğu halde Allah'ı zikrederek gözünden yaşlar akıtan kimse**, **Güzel ve soylu bir kadının kendisini çağırması üzerine; ben**, **Allah'tan korkarım diyerek o kadına yaklaşmayan kişi**, **Sadaka veren verdiği sadakada sağ elinin verdiğini sol eli bilmeyecek kadar gizli davranan kişi**." (Müslim, Zekât: 30; Nesâî, Kudât: 1)

**SAHİH**

سبعة يظلهم الله في ظله يوم لا ظل إلا ظله إمام عادل وشاب نشأ بعبادة الله ورجل كان قلبه معلقا بالمسجد إذا خرج منه حتى يعود إليه ورجلان تحابا في الله فاجتمعا على ذلك وتفرقا ورجل ذكر الله خاليا ففاضت عيناه ورجل دعته امرأة ذات حسب وجمال فقال إني أخاف الله ورجل تصدق بصدقة فأخفاها حتى لا تعلم شماله ما تنفق يمينه

## 54– Sevdiğini kardeşine bildirsin

**2570–** عن المقدام بن معدي كرب Eğer biriniz bir kardeşini Allah için severse, ona bildirsin.

**SAHİH**

إذا أحب أحدكم أخاه فليعلمه إياه

## 55– Aşırı ve Haksız Yere Övgü Yapanlara Ne Yapılmalı?

**2572–** Ebû Ma'mer (radıyallahü anh)'den rivâyet edildiğine göre, şöyle demiştir: Bir adam kalktı ve devlet yetkililerinden birini övmeye başladı. Mıkdad'ta onun yüzüne toprak saçmaya başladı ve şöyle dedi: "**Rasûlüllah** (**sallallahü aleyhi ve sellem**), **övücülerin yüzüne toprak saçmamızı bize emretti**." (Ebû Dâvûd, Edeb: 9; İbn Mâce, Edeb: 36)

أمرنا رسول الله صلى الله عليه وسلم أن نحثو في وجوه المداحين التراب

## 56– Kimlerle Arkadaş Olmalı Yemeğini Kimler Yemelidir?

**2574–** Ebû Saîd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'den şöyle işitmiştir: "**Sadece Müminlerle arkadaş ol yemeğini de yolunu Allah ve Peygamberlerle bulan müminler yesin**." (Ebû Dâvûd, Edeb: 16)

**HASEN**

**لا تصاحب إلا مؤمنا ولا يأكل طعامك إلا تقي**

## 57– Bela ve Sıkıntılara Karşı Sabretmek Gerekir

**2575–** Enes (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Allah bir kulu hakkında HAYIR DİLERSE CEZASINI VERME KONUSUNDA ACELE EDEREK DÜNYADA VERİR, Allah bir kulu hakkında şer ve kötülük dilerse günahının yüzünden çekeceği cezayı ondan erteler ki kıyamet günü Allah'ın huzuruna karşılığını göreceği o günahlarıyla gelsin**."

**HASEN SAHİH**

**إذا أراد الله بعبده الخير عجل له العقوبة في الدنيا وإذا أراد الله بعبده الشر أمسك عنه بذنبه حتى يوافي به يوم القيامة**

**2576–** Aynı sened ile **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'den şöyle de gelmiştir: "**Mükafatın büyüklüğü belanın büyüklüğüne bağlıdır. Allah bir toplumu severek onları değişik belalarla imtihan eder. Kim razı olursa Allah'ın rızasını kazanır. Kim de kızar kırgınlık gösterirse Allah'ta o kimseye kızar**." (İbn Mâce, Fiten: 23)

**HASEN**

**إن عظم الجزاء مع عظم البلاء وإن الله إذا أحب قوما ابتلاهم فمن رضي فله الرضا ومن سخط فله السخط**

**2577–** Âişe (radıyallahü anha)'dan rivâyete göre, şöyle demiştir: "**Ağrı ve sancıların Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem)'e şiddetli olduğu kadar kimseye şiddetli olduğunu görmedim**." (İbn Mâce, Cenaiz: 11)

**SAHİH**

**ما رأيت الوجع على أحد أشد منه على رسول الله صلى الله عليه وسلم**

**2578–** Sa'd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'e sordum insanların hangisinin belasının ağır olduğunu, buyurdular ki: "**Peygamberler, onların peşinden yaşantı olarak Peygambere yakın olanlar sonra onlara yakın olanlar. Kişi dindarlığı oranında belayı uğratılır. Dininde sağlam ise belası ağırlaştırılır. Dininde gevşek ise dindarlığı oranında belaya uğratılır. Bela, kulun peşini bırakmaz, sonunda kul uğradığı belalarla üzerinde günah kalmayıncaya kadar günahlarından temizlenmiş olur**." (İbn Mâce, Fiten: 23)

**SAHİH**

**قلت يا رسول الله أي الناس أشد بلاء قال الأنبياء ثم الأمثل فالأمثل فيبتلى الرجل على حسب دينه فإن كان دينه صلبا اشتد بلاؤه وإن كان في دينه رقة ابتلي على حسب دينه فما يبرح البلاء بالعبد حتى يتركه يمشي على الأرض ما عليه خطيئة**

**2579–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Mümin erkek ve mümin kadınların başına Allah'a kavuşacağı güne kadar ya**

**kendisinde ya çocuğunda veya malında mutlaka sıkıntı gelmeye devam eder.**" (Müsned: 7521)

**HASEN SAHİH**

**ما يزال البلاء بالمؤمن والمؤمنة في نفسه وولده وماله حتى يلقى الله وما عليه خطيئة**

## 58– Dünyada Göz Nimetinden Mahrum Olanın Durumu

**2581–** Ebû Hüreyre (radıyallahü anh)'den merfu olarak şöyle rivâyet edilmiştir: Allah şöyle buyurur: "**Her kimin iki sevimli organını giderirsem o da sabredip mükafatını benden beklerse ona Cennet'ten başka bir karşılığa razı olmam.**" (Dârimî, Rıkak: 76)

**SAHİH**

**يقول الله عز وجل من أذهبت حبيبتيه فصبر واحتسب لم أرض له ثوابا دون الجنة**

## 59– Kıyamette Sıkıntı ve Belalara Sabredenlere Neler Verilecek?

**2582–** Câbir (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "**Kıyamet günü başlarına bela ve sıkıntı gelenlere sevap verileceği zaman dünyada sıkıntı çekmeyenler o gün derilerinin keskin aletlerle kesilip parçalanmasını isteyecekler.**" (Tirmizî rivâyet etmiştir.)

**SAHİH**

**يود أهل العافية يوم القيامة حين يعطى أهل البلاء الثواب لو أن جلودهم كانت قرضت في الدنيا بالمقاريض**

## 61– Kurtuluş Dili Korumakla Mı Mümkün Olur?

**2586–** Ukbe b. Âmir (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'e kurtuluş nedir? Diye sordum. Buyurdular ki: "**Diline sahip ol; evin başına dar gelmesin**, **günahlarından dolayı ağla**." (Tirmizî rivâyet etmiştir.)

**SAHİH**

**أمسك عليك لسانك وليسعك بيتك وابك على خطيئتك**

**2587–** Ebû Saîd el Hudrî (radıyallahü anh)'den merfu olarak rivâyet edildiğine göre, şöyle demiştir: "**Sabah olduğu zaman bütün organlar dile yalvararak şöyle derler**: **Bizim için Allah'a karşı sorumluluk bilinci duy biz seninle ayaktayız sen doğru olursan bizde doğru oluruz sen eğilirsen bizde eğiliriz**." (Müsned: 11472)

**HASEN**

**إذا أصبح ابن آدم فإن الأعضاء كلها تكفر اللسان فتقول اتق الله فينا فإنما نحن بك فإن استقمت استقمنا وإن اعوججت اعوججنا**

**2590–** Sehl b. Sa'd (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Kim iki çenesi arasındaki ile iki bacağı arasındakini kötü yolda kullanmamayı tekeffül ederse ben de ona Cenneti tekeffül ederim**." (Buhârî, Rıkak: 23)

**SAHİH**

من يتكفل لي ما بين لحييه وما بين رجليه أتكفل له بالجنة

**2592–** Sûfyân b. Abdullah es Sekafî (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: "**Ey Allah'ın Rasûlü! Bana bir iş söyle ona sımsıkı sarılayım**" dedim. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "**Rabbim Allah'tır de sonra dosdoğru ol.**" Sûfyân diyor ki: "**Ey Allah'ın Rasûlü! Benim için en korkulacak şey nedir?**" dedim. **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem): Kendi dilini tutarak, "**İşte bu**" buyurdular. (Müslim, İman: 55; İbn Mâce, Fiten: 62)

**SAHİH**

قل ربي الله ثم استقم

## 64– Ebû'd Derdâ ve Selman Münakaşasında Kim Haklı Çıktı?

**2596–** Ebû Cuhayfe (radıyallahü anh)'den rivâyet edildiğine göre, şöyle demiştir: **Rasûlüllah**, Selman ile Ebû'd Derdâ arasında kardeşlik kurdu, Selman Ebû'd Derdâ'yı ziyaret etti ve karısı Ümmü'd Derdâ'yı perişan bir durumda gördü, Selman neden böylesin diye sordu. Kadın: kardeşin Ebû'd Derdâ'nın dünyadan hiçbir arzusu kalmamıştır diye cevap verdi. Kadın diyor ki: Ebû'd Derdâ gelince misafirine yemek hazırlayıp önüne koydu ve siz yiyiniz ben oruçluyum dedi. Selman: Sen yemedikçe ben de yemem dedi. Bu sefer o da yedi. Gece olunca Ebû'd Derdâ namaz için kalkmak istedi fakat Selman ona yat dedi, o da yattı bir

süre sonra yine kalkıp namaz kılmak istedi yine Selman ona yat dedi o da yattı. Sabah namazının vakti girince Selman ona şimdi kalk dedi. İkisi de kalkıp namazlarını kıldılar. Sonra Selman şöyle dedi: Kendinin kendinde hakkı vardır, Rabbinin hakkı vardır, misafirinin hakkı vardır, ailenin hakkı vardır. Her hak sahibine hakkını ver. Sonradan **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem)'e gelerek durumu ona anlattılar da **Rasûlüllah** (sallallahü aleyhi ve sellem) Selman doğru söylemiş ve doğru yapmıştır dedi." (Buhârî, Savm: 50)

**SAHİH**

**إن لنفسك عليك حقا ولربك عليك حقا ولضيفك عليك حقا وإن لأهلك عليك حقا فأعط كل ذي حق حقه**

65- Allah'ın Rızası Nerede Aranmalıdır?

2597- Medîneli bir kimse (radıyallahü anh)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: Muaviye Âişe (radıyallahü anha)'ya bana tavsiyelerde bulunacağın bir mektup yaz fakat bana fazla zorluk çıkarma dedi. Âişe (radıyallahü anha), Muaviye'ye şöyle yazdı: Selam sana olsun bundan sonra şunu söyleyeceğim Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem)'den işittim şöyle buyuruyordu: "Her kim insanlar gücense bile Allah'ın rızasını isterse Allah o kimseyi insanların sıkıntısından kurtarır. ve her kim de Allah'ın gücenmesine karşılık insanların hoşnut etmeye çalışırsa Allah'ta o kimseyi insanlara havale eder. Selam sana olsun…" (Tirmizî rivâyet etmiştir.)

Sahih

**من التمس رضا الله بسخط الناس كفاه الله مؤنة الناس ومن التمس رضا الناس بسخط الله وكله الله إلى الناس والسلام عليك**

**Zühd Babındaki sahih ve hasen hadisler burada sona erdi**.

**Elhamdülillah**.